

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa P. B.

przeciwko H. [...] Sp. z o.o.

o zapłatę wynagrodzenia, diet i ryczałów za noclegi,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 marca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 grudnia 2014 r., sygn. akt III APa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 1.800,- (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 3 lutego 2014 r. (w pkt III) oddalił powództwo P. B. o zasądzenie kwoty 4.749 zł z tytułu dopłaty do diet oraz kwoty 74.612 zł z dochodzonej za ryczałt noclegowy. Sąd Apelacyjny rozpoznając apelację powoda wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. zasądził od pozwanego H. [...] Spółka z o.o. kwotę 1.008,55 zł (wraz z ustawowymi odsetkami należnymi od poszczególnych składowych należności w układzie miesięcznym), w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd drugiej instancji dostrzegł, że otrzymywana przez powoda należność 42 Euro nie starczała na pokrycie ryczału i

diet w przypadku podróży do A., B. i L. W rezultacie wyliczył, a następnie zasądził, różnice (kwotę 1.008,55 zł). Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że umożliwienie przez pracodawcę kierowcy spania w kabinie samochodu ciężarowego nie stanowi zapewnienia bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalenia należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Odnosząc się do twierdzeń powoda, Sąd drugiej instancji nie uznał, że u pracodawcy w spornym okresie nie obowiązywał regulamin pracy i wynagradzania. Podkreślił, że w oparciu o zebrany materiał dowodowy nie można wnioskować o antydatowaniu regulaminu wynagradzania z dnia 17 sierpnia 2009 r. W rezultacie za chybione potraktował stanowisko prezentowane przez powoda, że w dacie jego zatrudnienia obowiązywał regulamin z dnia 14 sierpnia 2008 r. Sąd ustalenie te oparł na licznych dowodach, w tym zeznaniach świadków, oświadczeniu powoda o zapoznaniu się z regulaminem wynagrodzenia, dokumentach znajdujących się w aktach postępowania policyjnego.

Wskazane ustalenie pozwoliło Sądowi odwoławczemu na oddalenie apelacji w zakresie żądania zasądzenia diet za nocleg. Wynika to z tego, że w § 11 ust. 1 regulaminu z dnia 17 sierpnia 2009 r. zapisano, iż dobowy ekwiwalent wypłacany przez pracodawcę (w kwocie 42 euro) pokrywał koszty zatrudnionego, w tym koszty wyżywienia i noclegu.

W skardze kasacyjnej powód domagał się uchylenia zaskarżonego wyroku w części oddalającej apelację i zasądzającej koszty procesu. Podstawą zaskarżenia uczynił zarzuty dotyczące naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i art. 77² § 6 k.p. w związku z art. 77² § 2 k.p. W ramach tych podstaw twierdził, że doszło do sprzeczności ustaleń faktycznych z zebrany materiał dowodowy oraz błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania prawa, a polegających na bezpodstawnym przyjęciu, przy niedostatecznie ustalonym stanie faktycznym, że w okresie zatrudnienia powoda obowiązywał regulamin wynagradzania, podczas gdy pracodawca nie podał go powodowi do wiadomości (skarżący twierdził też, że regulamin wynagradzania nie był pracownikom Spółki znany).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił jej oczywistą zasadnością. W ramach tej przyczyny powód powtórzył zarzuty naruszenia przepisu postępowania i przepisów prawa materialnego oraz ich uzasadnienie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zakomunikowana przez powoda przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia kryteriów z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, a zatem jej podstaw, ma w ocenie powoda polegać na wadliwej ocenie Sądu odwoławczego, że doszło do skutecznego wprowadzenia regulaminu wynagrodzenia (podważającego zasadność jego roszczeń). Oznacza to, że skarżący domaga się, aby w ramach przedsądu Sąd Najwyższy dokonał przeciwstawnej oceny materiału dowodowego. Rozwiązanie to jest dyskusyjne, zważywszy na rolę przypisaną Sądowi Najwyższemu, któremu nie powierzono misji weryfikowania ustaleń faktycznych dokonanych przez sądy pierwszej i drugiej instancji (argument z art. 398¹³ § 2 k.p.c. i art. 398³ § 3 k.p.c.). Przesłanka zawarta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. spełnia inną funkcję. Może posłużyć do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w przypadkach jednoznacznego i niebudzącego żadnych wątpliwości dla każdego prawnika naruszenia przez Sąd odwoławczy prawa materialnego lub procesowego. W ten sposób dochodzi do realizacji nadzoru zgodności z prawem przez eliminacji orzeczeń oczywiście nietrafnych (art. 1 pkt 1a ustawy o Sądzie Najwyższym), co uwzględnia indywidualny interes strony, jak również leży w interesie publicznym. Nie jest jednak tak, że na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p. Sąd Najwyższy powinien dopuszczać do rozpoznania skargi kasacyjnej w sprawach, w których Sąd odwoławczy roztrząsał materiał dowodowy, uzasadnił motywy, którymi się kierował, a w rezultacie stosowanie do swobodnej oceny dowodów poczynił ustalenia faktyczne, a na ich podstawie dokonał subsumpcji przepisu prawa materialnego. W dwuinstancyjnym modelu sądowniczym uprawnienie to przysługuje sądom powszechnym, a Sądowi Najwyższemu nie przyznano prerogatyw do kontestowania wyników tego procesu poznawczego. Wskazana perspektywa wyjaśnia, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce wyłącznie

wówczas, gdy Sąd drugiej instancji uchybił przepisom postępowania lub przepisom prawa materialnego w sposób kwalifikowany, tak że dla każdego racjonalnie spoglądającego na daną kwestię konkluzja ta jest jasna. Znaczy to, że o przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. świadczy nie tyle bezpodstawne przyjęcie przez sąd określonego faktu, ale oczywiste naruszenie reguł dochodzenia do tego ustalenia.

Skarżący wnosząc o rozpoznanie skargi kasacyjnej powołuje się ogólnie na sprzeczność poczynionych ustaleń z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, co ma wynikać z zeznań jednego ze świadków (S. S.). Argumentacja ta nie może sprostać zadaniu wykazania, że Sąd odwoławczy wadliwie przeprowadził ocenę wiarygodności i mocy dowodów, która przecież dokonywana jest, po pierwsze, według własnego przekonania, a po drugie, nie jednostkowo, ale na podstawie wszechstronnego rozważenia całego materiału. Konstatacja ta przekonuje, że nie doszło do oczywistego naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., a w rezultacie do błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania wymienionych w skardze przepisów prawa materialnego.

Rozważania powyższe nie dają podstaw do uwzględnienia wniosku powoda. W sprawie nie występuje również istotne zagadnienie prawne i nieważność postępowania, jak i nie zaszła konieczność wykładni przepisów prawnych.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Kierując się regułą wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c., stosowaną w postępowaniu kasacyjnym z upoważnienia art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy zasądził od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w wysokości wskazanej w § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.).